

ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜNÜN (ILO) EN KÖTÜ
BİÇİMLERDEKİ ÇOCUK İŞÇİLİĞİ HAKKINDA 1999 TARİHLİ 182 SAYILI
SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASINA İLİŞKİN
(ONAY) YASASI

İÇDÜZENİ

Madde 1.	Kısa İsim
Madde 2.	Tefsir
Madde 3.	Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunması
Madde 4.	Yürütme Yetkisi
Madde 5.	Yürürlüğe Giriş

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi'nin 19 Kasım 2007 tarihli Onüçüncü Birleşiminde Oybirliğiyle kabul olunan,“ Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Hakkında 1999 Tarihli 182 Sayılı Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunmasına İlişkin (Onay) Yasası'nın Anayasanın 94'üncü maddesinin (1)'inci fıkrası gereğince ,Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı tarafından Resmi Gazete'de yayımlanmak suretiyle ilan olunur.

Sayı:92/2007

**ULUSLARARASI ÇALIŞMA ÖRGÜTÜNÜN (ILO) EN KÖTÜ
BİÇİMLERDEKİ ÇOCUK İŞÇİLİĞİ HAKKINDA 1999 TARİHLİ 182
SAYILI SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNMASINA İLİŞKİN (ONAY) YASASI**

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisi aşağıdaki
Yasayı yapar:

Kısa İsim	1. Bu Yasa, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Hakkında 182 Sayılı Sözleşmesi (Onay) Yasası olarak isimlendirilir.
Tefsir	2. Bu Yasada metin başka türlü gerektirmedikçe:
“Bakanlar Kurulu”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunu anlatır.
“Bakanlık”, Çalışma İşleriyle Görevli Bakanlığı anlatır.
“Cumhuriyet Meclisi”, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Cumhuriyet Meclisini anlatır.
“Sözleşme”, bu Yasa ile onaylanması uygun bulunan Uluslararası Çalışma Örgütü'nün (ILO) 1 Haziran 1999 tarihinde Cenevre'de toplanan 87'nci Genel Konferansında kabul edilmiş olan 182 Sayılı En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Sözleşmesini anlatır.
Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunması CETVEL	3. Cumhuriyet Meclisi, yukarıda belirtilen ve Bakanlar Kurulunun 19.09.2007 tarih ve S(K-II) 1749-2007 Sayılı Kararı ile kabul edilen bu Yasaya Ek'li Cetvelde metni yazılı Sözleşmenin onaylanmasını uygun bulur.
Yürütme	4. Bu Yasa, Bakanlar Kurulu adına Çalışma İşleriyle Görevli Bakanlık

Yetkisi

tarafından yürütülür.

Yürürlüğe
Giriş

5. Bu Yasa, Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihten başlayarak yürürlüğe girer.

CETVEL
(Madde 3)

EN KÖTÜ BİÇİMLERDEKİ ÇOCUK İŞÇİLİĞİ HAKKINDA 182 SAYILI SÖZLEŞME

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu tarafından Cenevre'de toplantıya çağrılan Uluslararası Çalışma Örgütü Genel Konferansı, 1 Haziran 1999 tarihinde yaptığı 87'nci oturumunda;

Çocuk işçiliğine ilişkin mevcut temel belgeler olmaya devam eden 1973 tarihli İstihdama Kabulde Asgari Yaş Haddine İlişkin Sözleşme ve Tavsiye Kararı'nı tamamlamak üzere, uluslararası işbirliği ve yardımlaşma da dahil, ulusal ve uluslararası eylemler için temel öncelik olmak üzere çok kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin yasaklanması ve ortadan kaldırılması ile ilgili yeni belgeler kabul edilmesi gerektiğini gözönünde bulundurarak; ve

En kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin aynı zamanda ailelerin gereksinimlerine yanıt vererek ücretsiz temel eğitimin önemine ve buna maruz kalan çocukların bütün bu işlerden uzaklaştırılmaları gereksinimini ve onların esenlendirilmelerini ve sosyal uyumlarının sağlanmasını dikkate almak suretiyle ivedilikle ve kapsamlı bir eylem yapılmasını gerekli kıldığını gözönünde bulundurarak; ve

Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 1996 yılında yapılan 83'üncü oturumunda kabul edilen çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasına ilişkin Kararı'nı hatırlatarak; ve

Çocuk işçiliğinin büyük oranda yoksulluktan kaynaklandığını ve uzun erimli çözümünün sosyal gelişmeye ve özellikle yoksulluğun azaltılmasına ve evrensel eğitime olanak tanıyan sürekli büyümede yattığını kabul ederek; ve

20 Kasım 1989 tarihinde yapılan Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni anımsatarak; ve

Uluslararası Çalışma Konferansı'nın 1988 yılında yapılan 86'nci oturumunda kabul edilen Çalışmaya İlişkin Temel Haklar ve İlkeler ILO Bildirgesi ve Onun İzlenmesi'ni anımsatarak; ve

En kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğine diğer uluslararası belgelerde ve özellikle 1930 tarihli Zorla Çalışma Sözleşmesi, 1956 tarihli Birleşmiş Milletler Kölelik, Köle Ticareti ve Kölelik Benzeri Kurumların ve Uygulamaların Ortadan Kaldırılması Ek Sözleşmesi'nde yer verildiğini anımsatarak;

Oturum gündeminin dördüncü maddesini oluşturan çocuk işçiliği konusunda yapılan bazı önerileri kabule karar vererek;

Bu önerilerin bir uluslararası sözleşme biçimini almasını kararlaştırmış; ve

Bindokuzyüzdoksandokuz yılı Haziran ayının onyedinci günü "En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Sözleşmesi, 1999" olarak adlandırılan aşağıdaki Sözleşmeyi kabul etmiştir.

Madde 1

Bu Sözleşmeyi onayan her üye acil bir sorun olarak çok kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin yasaklanması ve ortadan kaldırılmasını sağlayacak acil ve etkin önlemleri alır.

Madde 2

Bu Sözleşme amaçları bakımından "çocuk" terimi 18 yaşın altındaki herkese uygulanır.

Madde 3

Bu Sözleşmenin amaçları bakımından "En Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği" ifadesi:

- (a) Çocukların alım-satım ve ticari borç karşılığı veya bağımlı olarak çalıştırılması ve çocukların askeri çatışmalarda zorla ya da zorunlu tutularak kullanılmasını da içerecek şekilde zorla ya da mecburi çalıştırılmaları gibi kölelik veya kölelik benzeri uygulamaların tüm biçimlerini;
 - (b) Çocuğun fahişelikte, pornografik yayınların üretiminde veya pornografik gösterilerde kullanılmasını, bunlar için tedarikini ya da sunumunu;
 - (c) Çocuğun özellikle ilgili uluslararası anlaşmalarda belirtilen uyuşturucu maddelerin üretimi ve ticareti gibi yasal olmayan faaliyetlerde kullanılmasını, bunlar için tedarikini ya da sunumunu;
 - (d) Mahiyeti veya yürütümündeki koşulları itibarıyla çocukların sağlık, güvenlik veya ahlaki gelişimleri açısından zararlı olan işi;
- kapsar.

Madde 4

- 1- Madde 3(d)'de belirtilen işin türleri ulusal mevzuat veya düzenlemeler ya da yetkili makam tarafından ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra, ilgili uluslararası standartlar ve özellikle 1999 tarihli Çok Kötü Biçimlerdeki Çocuk İşçiliği Tavsiye Kararı'nın 3'üncü ve 4'üncü paragrafları dikkate alınarak belirlenir.
- 2- Yetkili, makam ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra bu şekilde belirlenen iş türlerinin nerelerde bulunduğunu belirler.
- 3- Bu maddenin birinci paragrafı gereğince belirlenen iş türlerinin listesi, gerekli görüldüğü takdirde, ilgili işçi ve işveren kuruluşlarına danışarak periyodik şekilde gözden geçirilir ve yenilenir.

Madde 5

Her Üye, işçi ve işveren kuruluşlarına danıştıktan sonra bu Sözleşme hükümlerinin uygulanmasını izleyecek uygun mekanizmalar kurar ya da tayin eder.

Madde 6

- 1- Her Üye, en kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinin öncelikli olarak ortadan kaldırılması için eylem programlarını belirler ve uygular.
- 2- Bu eylem programları, uygun olduğu takdirde diğer ilgili grupların görüşleri de göz önünde alınarak ilgili devlet kurumları ve işçi ve işveren kuruluşlarına danışılarak belirlenir ve yürütülür.

Madde 7

- 1- Her Üye, cezai yaptırımların ya da uygun olduğu takdirde diğer yaptırımların kararlaştırılması ve uygulaması da dahil olmak üzere bu Sözleşme hükümlerinin etkin şekilde uygulanıp yürütülmesini sağlayacak gerekli tüm önlemleri alır.
- 2- Her Üye, çocuk işçiliğinin ortadan kaldırılmasında eğitimin önemini dikkate alarak:
 - (a) Çocukların çok kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğine dahil olmalarının önlenmesi;
 - (b) Çocukların çok kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinden uzaklaştırılmaları, sosyal uyumları ve esenlendirilmeleri için gerekli ve uygun doğrudan yardım sağlanması;
 - (c) Çocukların çok kötü biçimlerdeki çocuk işçiliğinden uzaklaştırılmaları için ücretsiz temel eğitim ve olanaklı ve uygun olursa mesleki eğitim sağlanması;
 - (d) Özel olarak riskli durumda bulunan çocukların belirlenmesi ve onlara ulaşılması,
 - (e) Kız çocuklarının özel durumunun dikkate alınması,için etkin ve zamana bağlı önlemler alır;
- 3- Her Üye, yürürlüğe konan bu Sözleşme hükümlerini uygulamak için sorumlu olan yetkili makamı belirler.

Madde 8

Üyeler, ekonomik ve sosyal kalkınmanın, yoksulluğun ortadan kaldırılması programlarının ve evrensel eğitimin desteklenmesini de içerecek şekilde uluslararası işbirliği ve/veya yardımlaşmanın başlatılması suretiyle bu Sözleşme hükümlerini yürürlüğe koymak üzere birbirlerine yardımcı olmak için uygun önlemler alırlar.

Madde 9

Bu sözleşmenin kesin onay belgeleri, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne gönderilecek ve onun tarafından tescil edilecektir.

Madde 10

1. Bu Sözleşme, ancak onay belgeleri Genel Müdür tarafından tescil edilmiş olan Uluslararası Çalışma Örgütü üyelerini bağlayacaktır.
2. Bu Sözleşme iki üyenin onama belgelerinin Genel Müdür tarafından tescil edilmesi tarihinden itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.
3. Daha sonra, bu sözleşme, her üye için, kendi onay belgesinin tescili tarihinden itibaren 12 ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde 11

1. Bu sözleşmeyi onaylayan her üye, onun yürürlüğe giriş tarihinden itibaren 10 yıllık bir süre sonunda, Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü'ne göndereceği ve bu Müdürün tescil edeceği bir belge ile Sözleşmeyi feshedebilir. Fesih, tescil tarihinden itibaren ancak bir yıl sonra geçerli olacaktır.
2. Bu sözleşmeyi onaylamış olup da onu bundan önceki paragrafta sözü edilen 10 yıllık sürenin bitiminden itibaren bir yıl zarfında bu madde gereğince feshetmek hakkını kullanmayan her üye, yeniden 10 yıllık bir süre için Sözleşme ile bağlanmış olacak ve bundan sonra bu sözleşmeyi her 10 yıllık süre bitince bu maddede öngörülen şartlar içerisinde feshedebilecektir.

Madde 12

1. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine bildirilen bütün onaylama, beyan ve fesihlerin tescil edildiklerini, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün bütün üyelerine duyuracaktır.
2. Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, Örgüt üyeleri tarafından kendisine gönderilen Sözleşmenin ikinci onay belgesinin tescil edildiğini, Örgüt üyelerine duyururken bu Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarih hakkında Örgüt üyelerinin dikkatini çekecektir.

Madde 13

Uluslararası Çalışma Bürosu Genel Müdürü, yukarıdaki maddeler gereğince tescil etmiş olduğu bütün onaylama, beyan ve fesihlere dair tam bilgileri, Birleşmiş Milletler Antlaşmasınının 102'nci maddesi uyarınca tescil edilmek üzere, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne ulaştıracaktır.

Madde 14

Uluslararası Çalışma Bürosu Yönetim Kurulu, gerekli gördüğü zaman bu Sözleşmenin uygulaması hakkındaki raporu Genel Konferansa sunacak ve onun tamamen veya kısmen değiştirilmesi konusunun konferans gündemine alınması gereği hakkında karar verecektir.

Madde 15

1. Konferansın bu sözleşmeyi tamamen veya kısmen değiştiren yeni bir sözleşme kabul etmesi halinde ve yeni sözleşme, başkaca hükümleri ihtiva etmediği takdirde:
 - a- Tadil edici yeni sözleşmenin bir üye tarafından onaylanması durumu, yukarıdaki 11'inci madde dikkate alınmaksızın ve fakat tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmiş olması kayıt ve şartı ile bu Sözleşmenin derhal ve doğrudan doğruya kendiliğinden feshini gerektirir.
 - b- Tadil edici yeni sözleşmenin yürürlüğe girmesi tarihinden itibaren bu sözleşme, üyelerin onaylamasına artık açık bulundurulamaz.
2. Bu Sözleşme, onu onayıp da tadil edici sözleşmeyi onamamış bulunan üyeler için, her halde şimdiki şekil ve içeriğiyle geçerli olmakta devam edecektir.